

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
КАФЕДРА ПІДПРИЄМНИЦТВА, ТОРГІВЛІ ТА
БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Пояснювальна записка

до дипломної роботи

бакалавра

на тему:

**«Механізм державної підтримки суб'єктів підприємницької
діяльності та напрямки його вдосконалення»**

Виконав: студент 4 курсу, групи ПТБ-41
спеціальності 076 «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність»

Трофімов Віталій Володимирович

Керівник: к.е.н., доцент Пильнова В.П.

Рецензент: к.е.н. Парій Л.В.

Київ 2020

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ
Навчально-науковий інститут менеджменту та підприємництва
Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

рівень освіти перший «Бакалавр»
галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Завідувач кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності**

О. М. Гавриш

«10» березня 2020 року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Трофімову Віталію Володимировичу

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Механізм державної підтримки суб'єктів підприємницької діяльності та напрямки його вдосконалення

керівник роботи Пильнова Валентина Павлівна, к.е.н., доцент,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від «16» березня 2020 року № 81

2. Строк подання студентом роботи 22 травня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи: законодавчі та нормативні акти України; наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів; офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України; результати опитування та власних спостережень.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретичні основи державного регулювання підприємництва
2. Аналіз діючої практики державного регулювання підприємництва
3. Напрямки державної підтримки суб'єктів підприємництва

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових графіків та таблиць): 7 рис., 7 табл.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Пильнова В.П. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	17.03.2020р.	27.03.2020р.
2	Пильнова В.П. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	27.03.2020р.	15.04.2020р.
3	Пильнова В.П. доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності	15.04.2020р.	05.05.2020р.

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення тематики, вибір наукового керівника, уточнення теми	05.03.2020р.	Виконано
2	Розробка та складання плану дипломної роботи бакалавра	17.03.2020р.	Виконано
3	Підготовка 1 розділу	27.03.2020р.	Виконано
4	Підготовка 2 розділу	15.04.2020р.	Виконано
5	Підготовка 3 розділу	05.05.2020р.	Виконано
6	Висновки	07.05.2020р.	Виконано
7	Підготовка остаточного варіанту роботи	12.05.2020р.	Виконано
8	Подання роботи для перевірки на академічний плагіат	25.05.2020р.	Виконано
9	Написання відгуку науковим керівником	26.05.2020р.	Виконано
10	Зовнішня рецензія	26.05.2020р.	Виконано
11	Оформлення та представлення роботи на кафедру та попередній захист	26.05.2020р.	Виконано
12	Підготовка доповіді, презентації та ілюстративного матеріалу	28.05.2020р.	Виконано
13	Захист дипломної роботи бакалавра	10.06.2020р.	Виконано

Студент

(підпис)

Трофімов В. В.

Керівник роботи

(підпис)

Пильнова В. П.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА	8
1.1. Сутність підприємництва та еволюція основних поглядів на поняття	8
1.2. Підприємництво як об'єкт державного регулювання	18
1.3. Правові основи державного регулювання підприємництва та фінансові важелі державної підприємницької політики	26
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЮЧОЇ ПРАКТИКИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА	35
2.1. Аналіз стану розвитку підприємництва в Україні	35
2.2. Оцінка існуючої державної підтримки суб'єктів підприємництва	43
2.3. Світовий досвід державної підтримки підприємництва	54
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМКИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА	70
3.1. Формування механізму державної підтримки суб'єктів підприємницької діяльності	70
3.2. Пільгове кредитування суб'єктів підприємництва у формуванні механізму фінансової державної підтримки	79
3.3. Ефективність державного регулювання процесів становлення та організації підприємництва в сучасних економічних умовах	89
ВИСНОВКИ	95
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	98

ВСТУП

Актуальність дослідження. Запорукою успішного розвитку малого підприємництва є стабільна й всебічна державна підтримка. Саме допомога держави малому підприємству в складних економічних умовах, що спостерігаються сьогодні, може забезпечити покращення економічної ситуації як в регіонах, так і в країні в цілому. Проте в останні роки спостерігається уповільнення темпів зростання кількості малих підприємств і чисельності зайнятих на них, зменшення частки малого підприємництва у загальнодержавних обсягах виробництва, що є результатом недостатньої дієвості заходів державної підтримки малого підприємництва і необхідності її реформування [1;2;3;4].

За результатами проведеного аналізу нами виявлено, що негативний вплив на розвиток малого підприємництва в Україні зумовлено низкою проблем, таких як: недосконалість та обтяжливість системи оподаткування, адміністративні перешкоди у сфері підприємництва, неврегульованість питань фінансування і кредитування, зокрема мікрокредитування малого підприємства, низький рівень державної фінансової допомоги, слабкий розвиток інфраструктури підтримки підприємництва. Усунення цих проблем та створення сприятливих умов для розвитку малого підприємництва потребує впровадження в практику господарювання нових методів регулювання економіки, які повинні враховувати ринкові відносини [8;9].

Дослідженню проблем підтримки розвитку малого підприємництва присвятили праці такі українські науковці, як О. Г. Борісов, О. А. Деренько, В. І. Захарченко, А. В. Іванищева, М. М. Ільчишин, Д. А. Ісаченко, М. Я. Квик, І. С. Ковова, Г. М. Колісник, І. М. Комарницький, Г. А. Лех, Ю. О. Ольвінська, В. В. Папп, Т. А. Піхняк, В. П. Пильнова, Т. Б. Семенчук, О. І. Тимченко, О. Я. Туркало, В. В. Федорченко, Г. Г. Цегелик, І. Є. Шайдюк та ін. Серед зарубіжних учених особливої уваги заслуговують роботи Дж. Кейнса, Д. Рікардо, Ж. Сея, А. Сміта, Й. Шумпетера та ін.

Слід зазначити, що залишаються недостатньо дослідженими питання фінансової державної підтримки суб'єктів підприємництва та пільгового кредитування, зокрема. Необхідність поглибленого розгляду і вирішення цих проблем зумовили вибір теми дипломної роботи, її актуальність та значення для науки і практики.

Метою дипломної роботи є дослідження сучасного стану розвитку малого підприємництва, розкриття особливостей державної політики підтримки малого та середнього підприємництва в Україні та вдосконалення існуючого механізму фінансової державної регуляторної політики.

Завданнями дипломної роботи є:

- систематизувати основні наукові погляди щодо формування понятійного апарату за темою дослідження;
- розкрити існуючі методичні підходи до залучення державної підтримки суб'єктам підприємництва;
- проаналізувати стан розвитку підприємництва в Україні, його динаміку і структуру;
- оцінити існуючий механізм державного регулювання суб'єктів підприємництва;
- вдосконалити механізм фінансової державної підтримки підприємницьких структур;
- обґрунтувати доцільність пільгового кредитування та його вплив на розвиток підприємництва в сучасних економічних умовах.

Об'єктом дослідження є процес державного регулювання суб'єктів підприємництва в Україні.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних і практичних чинників впливу на формування механізму державного регулювання підприємництва та фінансово-кредитної підтримки, зокрема.

Методологія і методи дослідження. Методологічною базою наукового дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних науковців, присвячені проблемам державного регулювання підприємницької діяльності в Україні. Поставлені завдання вирішувалися за допомогою комплексу

загальноєкономічних методів дослідження. А саме, використовувались: метод дедукції – для побудови структури роботи, вивчення предмету дослідження з урахуванням принципу єдності і взаємозалежності окремих його частин; історичний метод – для вивчення еволюції трактування сутності понять підприємництво та державна підтримка; метод синтезу – для уточнення категоріального апарату дипломної роботи; метод аналізу – для проведення оцінки стану розвитку підприємництва та його державної підтримки в динаміці за останні три роки; метод індукції – для формування висновків до дипломної роботи.

Окрім загальнонаукових методів було широко використано спеціальні методи дослідження, а саме: метод вертикального та горизонтального аналізу балансу, метод фінансових коефіцієнтів – для оцінки фінансового стану суб'єктів підприємництва; метод факторного аналізу – для оцінки впливу різних факторів на розвиток підприємництва; метод фінансового левериджу – з метою визначення доцільності залучення позикових коштів для фінансування підприємницьких суб'єктів.

Апробація результатів бакалаврської роботи. Основні положення, теоретичні та практичні розробки і наукові результати бакалаврської роботи апробовані на: I Міжнародній науково-практичній конференції «Підприємницька, торговельна, біржова діяльність: тенденції, проблеми та перспективи розвитку» (м. Київ, Державний університет телекомунікацій, 11 лютого 2020 р.).

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних авторів, офіційні дані Державної служби статистики України, Міністерства фінансів України, інформація незалежних експертів.